N^{ER} 112

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 17 Września v. s. 1828 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Sankt-Petersburg dnia 5 września.
(Journal de St. Petersbourg.)

Przez Ukazy pod d. 9 sierpnia, wydane do Kapituły Orderów Rossyyskich, Cesarz Jegomość raczył zaszczycić orderem ś. Jerzego 4tey klassy: Majorów: *Lisieckiego* i *Bogdanowskiego*, 13go i 14go półku strzelców, tudzież Jenerał majora *Bezkrownego*, sprawującego obowiązki Atamana Kozaków Czarno-morskich; złotemi pałaszami honorowemi, z napisem *za waleczność*, kapitanów flotty 1szey rangi, *Kumaniego*, dowódzcę okrętu *Pimene*; *Stożewskiego*, dowódzcę okrętu *Nord-Adler*; *Skałowskiego*, dowódzcę okrętu *Parmène*; kapitanów 2giey rangi: *Metaxę*, dowódzcę fregaty *Flora*; *Czernikowa*, dowódzcę fregaty *Pośpieszna*; *Esmanta*, dowódzcę okrętu *Pantaleymon*; kapitan-leytenantów: *Kuprianowa 1*, z 12go ekwipażu, i *Polskiego*, z 37go, dowódzcę fregaty *Eustachy*; leytenanta *Jurkowskiego 1*, adjutanta wice-admirała *Byczeńskiego*; konstaplów *Sawina* i *Bubnowa*, z 5tey i 6tey brygady artylleryi morskiey; oraz starszynę *Krywcowa*, dowódzcę 9go półku jazdy woyska Czarno-morskiego; złotemi szpadami honorowemi, z tymże napisem: Półkownika *Wiłłamowa*, z głównego sztabu, i kapitana niższego *Siwirycza*, półku garnizonu Tamańskiego.

— Od d. 16 do 23 lipca, przybyły ze stepów Kirgiskich do Petropawłowska trzy karawany, składające w ogóle 128 wozów i 10 wielbłądów.

— Statek parowy *Jerzy IV* zawinął do Kronsztadtu, ze 41 podróżnymi, d. 2 września o północy. Ponieważ wiatr mu niezmiernie sprzyjał, przeto odbył drogę w przeciągu dni 3¼. Wypłynie ztąd w poniedziałek d. 10, a z Kronsztadtu d. 12 bardzo rano.

— Dnia 7 —
(z teyże gazety.)

Listy prywatne z Odessy pod d. 1 września, donoszą o nowém powodzeniu, odniesionêm przez Hrabiego *Paskiewicza Eriwańskiego*, niedaleko twierdzy Achałcych. Słychać, że ten Jenerał poraził korpus 25tysięczny, zabrał 9 armat, 11 chorągwi, ammunicye i wszelkie zapasy żywności, i wziął 250 ludzi jeńca na nieprzyjacielu, który w tey rozprawie miał wiele poległych.

— Donoszą z Rewla pod d. 28 sierpnia, iż okręt bremeński *Die See-Nymphe*, pod dowództwem Kapitana Marcina *Wenke*, miotany d. 23 sierpnia gwałtowną burzą wschodnio-północno-wschodnią, uderzywszy się o skałę niedaleko wyspy *Hochland*, zaczął nabierać wody, i dla tego zmuszony był d. 26 zawinąć do Rewla, aby naprawić to uszkodzenie. Okręt ten wyszedł był tegoż d. 23 z Kronsztadtu.

— Kupiec *Schirbeck* mianowany został ajentem konsularnym Rossyyskim w *Elseneur*, z używaniem praw, służących w Danii wice-konsulom.

— Donoszą z Orenburga pod d. 15 sierpnia: D. 11 b. m. wyszła ztąd karawana, ze 186 wielbłądów złożona, do Bucharyi i Chiwy, przez step Kirgizki. Ładunek jey, w koszenilli, suknach, materyach bawełnianych i jedwabnych, juchcie, różnych wyrobach metallowych, konfiturach, szkle i t. d., ceniony jest na 78,285 r.

— Od d. 23 do 28 lipca, przybyły do Petropawłowska trzy małe karawany, w ogóle liczące 13 wielbłądów i 93 wozów, a ciągnące ze stepu Kirgizkiego. D. 26 wyszły ztamtąd trzy także karawany, z których jedna, złożona ze 33 wielbłądów, do Kokantu; a dwie inne, złożone ze 112 wielbłądów i 8 wozów, do Taszkentu, z ładunkami na 48,000 r.

— Weszło do portu Kronsztadzkiego, po dzień 6 września, 1092 okrętów; wyszło zaś 906.

Francya.

Paryż dnia 4 września.
(Journal de St. Petersbourg, przez statek parowy Jerzy IV.)

Birża Paryzka. Pięć od sta, 108 fr. 50 c.— Trzy od sta, 73 fr. 30. c.

Depesz telegraficzny donosi, że Król Jmć i Delfin przybyli d. 3 do *Metz*, o kwadransie na piątą; wjeżdżali zaś konno. J. K. M. i J. K. W. w pożądaném znaydują się zdrowiu.

— Drugi konwoy, należący do wyprawy Moreyskiey, który był zatrzymany w przystani Tulońskiey od wiatrów przeciwnych, wyruszył d. 2 września, o godzinie 7 zrana. Konwoy ten składa się z 5 okrętów wojennych i 49 statków przewozowych.

— D. 1 b. m. margrabia *Loulé* i Hr. *Villaflor* przybyli tu z Londynu, ze swemi małżonkami.

— P. *Horrer*, nasz sprawujący interessa w Szwaycaryi, jest mianowany jeneralnym konsulem w Bukareście; na mieyscu zaś jego teraźnieyszym, zostanie, jak słychać, P. *Pouqueville*.

— Wielu kowalów ruszyło do Morei z 3cim regimentem strzelców.

— Syn marszałka *Soult*, Xięcia Dalmacyi, został, na własną prośbę, umieszczony przy jenerałporuczniku margrabim *Maison*.

— Dziennik *Censor Brasilerio* zawiera artykuł, opisujący wrażenie, jakie sprawiła na pospólstwie w *Rio-Janeiro*, wiadomość o wypadkach Portugalskich. Artykuł ten kończy się temi słowy: „Gorliwi przyjaciele prawey wolności, zastrzeżony naywyższą ustawą D. Pedra, życzymy sobie naygoręcey, abyśmy uyrzeli pomięszanemi złowrogie zamiary przeciwko porządkowi i dobru publicznemu: pomimo ucieczki wielkiey liczby kapitalistów, pomimo świętokradzkiego zuchwalstwa stronników absolutyzmu, strona narodowa, mocna swoją energią, pokłada ufność w nayświętszey sprawie.”

— Dnia 5 —
(z teyże gazety).

Birża Paryzka. — Pięć od sta, 108 fr. 95; Trzy od sta, 73 fr. 55; Akcye bankowe, 1865 fr.; pożyczka Królewsko-hiszpańska, 75 fr.; pożyczka Haytańska, 625 fr.

— Na skutek rapportu ministra morskiego, Król Jmć mianował Kawalerem orderu Legii honorowey, P. *Paumel*, maytka drugiey klassy, który d. 7 lipca, rzucił się do morza dla uratowania człowieka, porwanego wiatrem z kosza okrętu, do-

wodzonego przez P. *Villaret de Joyeuse.* Rzeczony *Paumel*, przez podobne poświęcenie się różnemi czasy, ocalił życie ośmiu ludziom.

— Słychać, że wielki-mistrz uniwersytetu postanowił zaprowadzić, po celnieyszych kollegiach francuzkich, wedle mieysca i stosunków z krajami sąsiedniemi, katedry języków: niemieckiego, angielskiego i włoskiego.

— Donoszą z Tulonu pod d. 23 sierpnia, że intendent *Rey*, kazał zemleć, za pomocą machin parowych, 1200 kwintałów mąki: posucha bowiem w prowincyach południowych jest taka, iż wszystkie wody ciekące wyschły.

— Donoszą, że gabinet kranologiczny *Dra* Galla, kupiony został za 90,000 fr. przez pewnego anglika. Słychać oraz, iż doktor ten obowiązał testamentem, aby, dla dobra nauki, własną jego czaszkę, wzięli pod obserwacye spółtowarzysze; należy i ona także do kollekcyi.

— Trzydzieści cztery drzew pomarańczowych, z oranżeryi królewskiey, przybyło do *Hâvre*, statkami parowemi Sekwańskiemi. Przeniesiono je na bryg angielski *Hope*, płynący do Londynu. Monarcha nasz, ofiarował je Królowi Angielskiemu, ku ozdobie ogrodów Windsorskich.

— *Dnia 7* —

(z Gazety Warszawskiey).

D. 2 b. m. był Król Jmć na mszy ś. w kościele katedralnym w *Chalons*, a następnie zwiedził szkołę kunsztów i rzemiosł, przyczém obeyrzał oraz pojedyncze warsztaty. W obecności Monarchy zrobili uczniowie bardzo podobne jego popiersie. W izbach wystawione były roboty, za które uczniowie otrzymali nagrody. Król Jmć oświadczył wielkie zadowolenie z tego instytutu, gdzie bawił dwie godziny, i gdzie teraz jest 260 uczniów, a liczba ich ma bydź powiększoną do 400. Wyjeżdżając z *Chalons*, rzekł Król Jmć do prefekta Vice-Hrabiego *Jessaint*: Wiem, iż WPan jesteś chory, wyraźnie zakazuję WPanu, towarzyszyć mi do granicy Departamentu; potrzebuję bowiem usług WPana, i nie chcę narażać zdrowia jego. W Departamencie Maas przyjął Króla Jmci Prefekt Hrabia *Arros* i wprzemowie oświadczył: „Wierni W. K. Mości Lotaryńczykowie, długi czas zostający pod berłem Dobroczynnego *Stanisława* (*Leszczyńskiego*), powinni może bardziey, niż inni uznawać wszystko, co Francya winna powrotowi swoich Królów i chwalebnemu rządowi W. K. Mości.„ W *Verdun*, dokąd Monarcha przybył d. 2 b. m. wśród radośnych okrzyków ludu, Mer przedstawił mu deputacyą złożoną z 26 młodych panien, na których czele była Panna *Cathoire*, córka adjunkta Mera, i która podała Królowi Jmci i Xiążęciu *Delfinowi* 4 koszyki, napełnione sławnemi Verduńskiemi cukierkami. Monarcha przyymując ie łaskawie oświadczył Damom: *Nie żegnam się jeszcze z WPannami, lecz spodziewam się widzieć was znowu wieczorem.* Co też nastąpiło na balu. Słychać, iż niektórzy członkowie ciała dyplomatycznego w *Frankforcie* przybędą do *Strazburga*; dla powitania Monarchy naszego.

— *Dnia 8* —

Król Jmć wysłuchawszy d. 4 b. m. Mszy ś. w kaplicy pałacu Prefektury w *Metz*, pojechał konno z Xiążęciem *Delfinem*, w towarzystwie licznego głównego sztabu do wyspy *Chambiere*, gdzie się ćwiczenia poligonu odbywały. Wystawiono tam piękny namiot ozdobiony bronią i kwiatami; po obu jego stronach był herb Francuzki z napisem, zrobionym z kwiatów: *Trocadero* i *Nawaryn*: Z każdey strony poligonu były trofea złożone z broni, i chorągwi ze znakami orderów ś. *Ludwika* i Legii honorowey. Na równinie poligonu stały w szyku bojowym: artyllerya piesza i konna, piechota, jazda i korpus inżenierów, składające osadę twierdzy. Po przeglądzie rozmaitych półków weszedł Król Jmć do namiotu i odprawiły się obroty piechoty z wielką dokładnością. Dano potém znak do ćwiczeń poligonu. Natychmiast zaczęto strzelać z dział wielkiego kalibru i polowych. Kilkakrotnie trafiono do celu. Artyllerya piesza, w nowym sposobie urządzona, ubiegała się o pierwszeństwo z artyllerya konną w prędkości i zręczności obrótów. Monarcha kazał sobie przedstawić artyllerzystów, którzy się naywięcey odznaczyli, pochwalił ich i obdarzył pieniędzmi. Po przeciągnieniu woyska około Króla Jmci, wsiadł Monarcha na konia dla widzenia zbrojowni. Artyllerzyści w kwadransie postawili most na statkach, po którym Król Jmć z Xiążęciem *Delfinem* i całym głównym sztabem udał się na drugi brzeg *Mozelli*. Tam oglądał Monarcha zbrojownie, a potém udał się do szpitalu cywilnego, gdzie został przyjęty przez Ministra spraw wewnętrznych, Prefekta i władze administracyyne. Chociaż Królowi Jmci oświadczono, iż między leżącemi tam osobami jest kilka chorujących na gorączkę, Monarcha jednak po krótkiey modlitwie w kaplicy obeyrzał cały instytut. Następnie udał się do gimnazyum, gdzie radośnemi okrzykami od 400 uczniów powitany, usiadłszy na tronie, wystawionym na dziedzińcu, raczył słuchać przemowy jednego z uczniów. Weszedłszy do pałacu Prefektury znaydował się na obiedzie danym w ratuszu przez Radę mieyską, a potém zaszczycił obecnością swoją teatr, gdzie radośnemi okrzykami przyjęty został. Nazajutrz po Mszy ś. zwiedził kilka publicznych instytutów, a wieczorem był na balu, danym przez miasto.

— *dnia 9 września.* —

(z Monitora Warszawskiego).

W czasie pożaru niedawno, w składzie drzewa P. Caillaro wybuchłego, odznaczyły się także Siostry Miłosierdzia, dopiero po ugaszeniu ognia opuszczając szeregi podających wodę.

— Panna Sontag miała przypadek, który ją na pewny czas wydarł scenie i wielbicielom. Zstępując po schodach hotelu Europy, gdzie mieszka, upadła, i mocno skaleczyła sobie nogę.

AUSTRYA.

Wiedeń d. 10 września.

(z Gazety Warszawskiey).

W okolicach stolicy tuteyszey panować będzie przez parę tygodni wesołość, gdyż N. Pan rozkazać raczył, aby woyska głównego Austryackiego dowództwa, o ile do osadowey służby nie są potrzebnemi, tudzież kilkanaście półków z naybliższych prowincyy zgromadziły się do obozu na ćwiczenia w okolice *Wiednia* pod *Traiskirchen.* Wczora o godzinie 9tey zrana woyska te, w liczbie 24 batalionów, 28 szwadronów, z blisko 80 działami, w ogóle około 30,000 ludzi, w obecności N. Cesarza Jmci, który umyślnie zjechał z *Baden*, weszły do obozu. Prześliczna pogoda po długich deszczach towarzyszyła temu pochodowi.

— Dnia 3 b. m. przed południem Xiążę *Reichstadt*, ubrany w swóy mundur woyskowy, złożył pierwszy raz uszanowanie swoje obecnym tu członkom rodziny Cesarskiey, oraz Xiążęciu *Hohenzollern*, Prezesowi rady wojenney.

— Słychać o utworzeniu także dwóch batalionów strzelców w Wielkiem Xięztwie Siedmiogrodzkiem.

(z Monitora Warszawskiego).

Cesarz Jmć d. 4 września jadł obiad w Prestbling, i wieczorem przybył do Schönbrunn, skąd, po obeyrzeniu girafy, udał się do Baden. Cesarzowa Jeymość zamierzała d. 2 września udać się z Weinzierl do Tegernsee. Jey C. M. Arcyxiężna Ludwika, z synem swym przybyła tu d. 1 września, a za dni kilka zjadą się tu wszystkie dostoyne osoby, które mają być obecne na ćwiczeniach woyska Ich KK. Mości Xiążęta Prusey Wilhelm (syn królewski) i August będą stać w zamku Jego K. M. Xiążę Modeny przybył tu d. 1, a Xiążę Metternich d. 2, z Morawii.

Xiążę Gustaw, syn byłego króla szwedzkiego, d. 30 wyjechał ztąd do Weinzierl, w celu złożenia Cesarstwu Ich Mość swego uszanowania.

ANGLIA.

Londyn dnia 6 września.

(z Gazety Warszawskiey).

Tak w Anglii, jak w Irlandyi, rozeszła się po-

głoska, iż jest zamiarem Ministrów, albo raczey Xięcia *Wellingtona*, zwołać wcześnie Parlament, celem użycia środków, potrzebnych do przywrócenia spokoyności i bezpieczeństwa w Irlandyi. W obecnem wzburzeniu tey prowincyi, gdzie oba stronnictwa coraz dokładniey się urządzają, coraz bardziey są przeciw sobie rozjątrzone, nie można dosyć prędko użyć środków dla przywrócenia spokoyności.

— Na zgromadzeniu Katolików w *Kells* oświadczył niedawno Pan *Lawless*: „Oby dobry okręt towarzystwa Katolików płynął zawsze z pomyślnym wiatrem! Oby *O'Connel* stał u steru jego! Jeśliby zaś odbywał żeglugę za pomocą pary, oby Pan *Shiel* zarządzał machiną parową! Gdyby nakoniec zdarzyło się jakie niebezpieczeństwo, wtedy wołać będę: *Mieycie się na baczności.*" Lud mieyscowy był tak uniesiony jego mową, iż nazajutrz rano posadził go na krześle, i w tryumfie nosił po ulicach.

— Z powodu znacznych dowozów cena zboża w tuteyszey stolicy dosyć spadła.

— Między przybyłymi do portów Angielskich wychodcami Portugalskimi znayduje się 140 uczniów z Koimbry i 11 Xięży.

— *Dnia 7* —

Dowiadujemy się prywatnie, iż Xiążę *Klarencyi* ma znowu objąć naywyższy kierunek Admiralicyi. Zdaje się, iż wszelkie przeszkody zostały usunięte za zgodą Xiążęcia *Wellingtona*, dla którego okoliczność ta jest raczey wypadkiem pomyślnym, nie zaś przeciwnym. Ze swojey strony, Xiążę *Klarencyi* okazał całe umiarkowanie i całą skłonność, jaka tylko zgadzała się z honorem i stopniem jego.

— Xiążę *Wellington* przybywszy z majętności swojey *Strathfieldsay* do tuteyszey stolicy, naradzał się z Posłem Austryackim, Hrabią *Aberdeen* i Panem *Fitzgerald*.

— Posłowie Austryacki, Pruski i Hiszpański, oraz Margrabia *Palmella*, mieli czynności z Hrabią *Aberdeen* w wydziale spraw zagranicznych.

— Odebrane tu listy z *Lizbony* pod d. 24 sierpnia donoszą o uwolnieniu z więzienia Panów *Doyle* i *Young*. Gazeta *Goniec* pisze, iż Nuncyusz Papiezki otrzymał także od rządu swego rozkaz oddalenia się z *Lizbony*.

— Podług wiadomości z wyspy *Madery* pod dniem 10 sierpnia, bryg Portugalski *Lealdade* i korweta pokazały się tam, w celu zamknięcia wspomnioney wyspy, lecz wkrótce znikły. Jenerał *Valdez* uczynił tam wszelkie przysposobienia do obrony.

— Z rozkazu Posła Brezyliyskiego najęto w *Plymouth* 4 wielkie okręty dla przewiezienia wychodców Portugalskich do *Rio-Janeiro*.

— W niektórych okolicach Irlandyi snują się bandy uzbrojonych ludzi, i zagrażają mieszkańcom, jeśliby dzieci swoje posyłali do szkół protestanckich.

— List z *Gibraltaru* pod dniem 11 sierpnia donosi: — „Nowy Gubernator Hiszpański mianowany w *Maladze* wzbronił tamecznemu Konsulowi Angielskiemu wywiesić narodowey jego bandery, co zawsze bywało dla znaku, iż tam jest Konsulat Angielski. Dawniey już władze Hiszpańskie zaprzeczały niektórych praw Konsulowi, a chociaż zawsze gorliwie bronił on swoich przywilejów, i w obecnym razie podał mocne przełożenie, wszystkie atoli usiłowania jego były bezskuteczne. Spodziewać się należy, iż czynny Poseł Angielski w *Madrycie* i Hrabia *Aberdeen* obstawać będą za interessami Anglii i rzeczy w *Maladze* przywrócą do dawnieyszego stanu."

Prussy.

Berlin dnia 17 września.

Królewicz następca tronu, i Xiążę Pruski *Albrecht*, oraz Xiążę *Kumberland*, przybyli ze Szląska do tuteyszey stolicy. (*Gaz. War.*).

Niemcy.

Od brzegow Menu dnia 10 września.

Król Jmć Wirtemberski wyjechał d. 7 b. m. ze *Sztutgardu* do *Strazburga* dla odwiedzenia tam Monarchy francuzkiego.

— Niektóre dwory, a szczególniey austryacki, mają posiadać wielkie zapasy gotowych pieniędzy.

— Pogłoski o zjeździe braci *Rotschildów* do *Frankfortu* są bezzasadne.

— Z Austryi donoszą, iż podatek wojenny powiększono co do klas niższych o 50, co do klass średnich o 100, a co do klassy Magnatów, o 150 na sto. (*z Gaz. Warsz.*).

— Pismo *Hesperus* umieściło petycyą w imieniu katolickich mieszkańców Auszpurga do Króla Bawarskiego podaną, w którey proszą, aby katedry przy nowém katolickiém gimnazyum były tymczasowo powierzone professorom duchownym, i aby na przyszłość w tym celu przywrócony został zakon Benedyktynów. (*Mon. War*).

Szwecya.

Sztokolm dnia 8 września.

Gazeta tuteysza oświadcza, pod dniem 5 września: „Dopóki wiadomości, tyczące się syna byłego Króla szwedzkiego, udzielone przez dwór nasz sprzymierzonym z nim dworom, nie zostaną publiczności ogłoszone, możemy zapewnić, iż takowe tyczą się tylko tytułu, jaki sobie nadaje przyszły zięć Króla Niderlandów, to jest tytułu *Xięcia Szwedzkiego*. (*Mon. War.*).

Hiszpania.

Madryt dnia 27 sierpnia.

(z Gazety Warszawskiey.)

Rząd nasz zalecił Panu *Campuzano*, Posłowi swemu w *Lizbonie*, aby zawiesił dyplomatyczne swoje urzędowanie. Pozostanie atoli Pan *Campuzano* tymczasowo w *Lizbonie*.

— Donoszą z *Hawanny*, iż Admirał *Laborde* nie chciał umieścić w czynney służbie na swojey flocie officerów, których mu przysłano z *Madrytu*, pod pozorem, iż ma zdolnieyszych, i lepiey z tamecznemi morzami obeznanych, a zatém użyteczniejszych dla służby Królewskiey.

— W *Cuzcurita*, w prowincyi *Rioja*, było niedawno mocne trzęsienie ziemi; zawaliło się kilka domów i kościoł, i blisko sta ludzi utraciło życie.

Turcya.

Stambuł d. 11 sierpnia.

(z Gazety Warszawskiey.)

Wielki obóz, na wzgórzach przy stolicy tuteyszey założony, będzie się składał, jak Turcy mają nadzieję, z 200,000 piechoty i 80,000 jazdy azyatyckiey. Sam Sułtan bronić go będzie. Szańce, około których śpiesznie pracują, obwarowane zostaną 366 działami.

— *Dnia 22* —

Wiadomo tu jest, mimo doniesień o zwycięztwach, że Muzułmani pierzchają; lud szemrze, Derwisze wyją i obawiać się należy, aby wywieszenie Św. Chorągwi nie pociągnęło za sobą powszechney rzezi Chrześcian, jaka już nastąpiła w *Warnie*. Wszystkie tu będące statki są, albo wkrótce zostaną uzbrojonemi; wszyscy bez różnicy sposobią się na maytków, nawet Kulchanowie, gatunek Lazaronów, którzy zwykli na ciepłym popiele publicznych łaźni sypiać. Szesnaście polowych bateryy, odeszło do *Adryanopola* i kilka pułków wyprawiono do *Kutszuk-Balkanu*, gdzie mają utworzyć korpus rezerwowy, do uważania obrótów nieprzyjaciela, na przypadek gdyby się Rossyanom udało przeyść wielki *Balkan*. W górach *Stanches* (małym *Balkanie*) mają zaprowadzić linije na obronę wodociągów opatrujących miasto. Ze strony *Hellespontu*, *Gallipoli* staje na stopie wojenney, a dwóm Baszom poruczono obronę zamków Dardanelskich. Tak nazwany Sandżak 40 kościołów ma bydź przez Kurdów zajęty, którzy będą stanowić liniją działań od *Adryanopola* przez *Kaffę* i *Demotykę* do *Eski-Baby*, i w tém ostatniém mieyscu znaydują się składy potrzeb wojennych. Do *Eski-Baby* zamyśla Sułtan udać się; będące tam

(*)

woysko i mające z nim przybyć liczą na 320,000 ludzi. *Czatal-Burgas* ma bydź główną kwaterą, a w pobliskości założą oszańcowany obóz. Jedno z poselstw na przedmieściu *Pera* uwiadomiło Sułtana o wyprawie francuzkiey i jey przeznaczeniu. Po odebraniu tey wiadomości odbyto kilka posiedzeń Dywanu, i z początku mówiono o wypowiedzeniu woyny Francyi. Lecz chociaż ten projekt nie utrzymał się, wydano jednak firmany do wszystkich Baszów i dowódców w portach, ażeby się mieli na ostróżności przeciw przedsięwzięciom Francuzów. Zwłaszcza też Basza Egipski odebrał powtórny rozkaz, ażeby nie wchodził w żadne układy względem opuszczenia Morei. W. Sułtan, którego skarb prywatny, oddzielny jest od skarbu państwa, wydał znaczną summę na opędzenie kosztów wojennych. Każe teraz bić pieniądze jeszcze gorsze niż dotąd; bogaci Żydzi, Ormianie, a nawet Turcy, musieli znaczne summy złożyć. Mówią o sprzedaży dóbr do meczetów należących. Policya jest nadzwyczaynie baczną i miała odkryć kilka zamachów na życie Sułtana. W nocy odbywają się exekucye. Nędza jest okropna, a ponieważ rzadko przybywają okręty z morza Czarnego i z Egiptu, trzeba się więc nie zadługo głodu spodziewać. Mówią, iż może jeszcze w tym miesiącu zaydą okropne wypadki.

— *Dnia 26* —

Roboty zaczęte dnia 9 b. m. dla umocnienia wzgorzów niedaleko *Ramies Czyftlik*, są już prawie ukończone; podobne roboty mają bydź przedsięwzięte przy *Daud* i innych mieyscach, prowadzących do stolicy.

— Wielki Wezyr, którego wyjazd wstrzymała okoliczność, iż woysko, które w *Adryanopolu* znaydować się miało, nie zupełnie się tam jeszcze zgromadziło, wyjechał dnia 20 b. m. z tuteyszey stolicy, w towarzystwie blisko 1500 ludzi straży jego, złożoney z piechoty i jazdy. W *Daud* zastał 4000 woyska, z którem dnia 23 b. m. udał się w pochód. Nie wywieszono tu jeszcze Sandszak-Szerif, czyli chorągwi Proroka *Mahometa*. Wielki Sułtan bawi jeszcze w *Beszik-Tasz*; lecz koszary w *Ramies-Czyftlik* wyporządzają dla niego i orszaku jego; mniemają, iż tam założy główną swoję kwaterę.

— *Abdurrahman* Basza został odwołany z Bośnii, a na mieysce jego posłano *Namik-Ali* Baszę.

Od granic tureckich 26 sierpnia.

Listy z *Korfu* pod d. 21 b. m. donoszą, iż dnia 18 sierpnia po pięciodniowey żegludze przybył z *Ankony* do *Korfu* bryg Rossyyski *Achilles* z listami do Pana *de Ribeaupierre*; zawinął tam oraz bryg francuzki *le Volage*, który przed 5ciu dniami oddalił się z okolic *Nawarynu*. Przywiózł on listy do Hrabiego *Guilleminot*. Dnia 20 sierpnia przybyła do *Korfu* galiota francuzka *Mutine*, która również przywiozła listy do Hrabiego *Guilleminot*, i w 10ciu dniach odbyła żeglugę z *Tulonu* do *Korfu*. Dowiedziano się od niey, iż woysko francuzkie w *Tulonie*, wynoszące blisko 12,000 ludzi, otrzymało rozkaz wsiadania na okręty między 15tym i 20tym sierpnia, celem udania się do Morei. Korpus francuzki, który wypłynął z *Kadyxu*, i podobnież przeznaczony jest do Morei, wynosi 5000 ludzi. Galiota *Mutine* wypłynęła dnia 20go sierpnia ku południowi, i jak słychać, wiezie listy do Vice Admirała *de Rigny*.

Zatargi trwające od niejakiego czasu między Seraskierem *Reszydem* Baszą i *Veli Bejem Jazza*, Gubernatorem *Prewezy*, względem zaległey płacy, zostały ułatwione przez porozumienie się obu dowódców w *Janinie*, jak donosi odebrany w *Korfu* list z *Prewezy* pod d. 4 sierpnia. Wystrzały działowe z twierdzy *Prewezy* ogłosiły dnia 4go sierpnia zrana to pojednanie się Seraskiera z *Veli Bejem*, który potwierdzony został na urzędzie Gubernatora prowincyy od *Pięciu studni* aż do *Guria* w Akarnanii. W *Prewezie* spodziewano się przybycia *Veli Beja*, któremu (jak słychać) syn Seraskiera *Emin Bey*, ma towarzyszyć. Albańczykowie, którzy porzucili chorągwie *Ibrahima* Baszy, ciągnąc z *Koronu* do *Vostizza*, ponieśli niemałą stratę od oddziałów greckich; szczególniey w *Akrata* ledwo nie zostali zupełnie rozproszeni. Liczba ich wraz z kilkuset Arabami i Moreyczykami, wynosiła blisko 3000 ludzi. Gdy przybyli do warowni *Morei* w stronie północney *Patras*, *Deli Achmed* Basza wzbronił im przechodu do Rumelii, oświadczając, iż taki rozkaz otrzymał od *Ibrahima* Baszy. Pierwiey jeszcze kazał *Deli Achmed* oddalić wszystkie statki, którychby Albańczykowie chcieli użyć do przeprawy na drugi brzeg morza. Tym sposobem i głodem przywiedzeni Albańczykowie do ostatniego, wpadli do warowni, i dostali się aż do środka haremu w czasie, kiedy spał *Achmed* Basza; z impetem i groźbami domagali się od niego żywności. Basza przebudzony porwał pałasz, i uciął głowy 3m Albańczykom, którzy nayblizey stali; czwartego zaś, czyniącego mu wyrzuty za taki postępek, ciął śmiertelnie, lecz wtedy inny Albańczyk wystrzelił z pistoletu do *Achmeda* Baszy i zabił go, poczém Albańczykowie opanowali warownię.

Gazeta wychodząca w *Korfu*, z d. 21 sierpnia, donosząc o powyższych wypadkach, przydaje, iż Albańczykowie oddawszy warownię *Morei* Baszy *Lepantu*, przeprawili się d. 5 sierpnia pod warownią Rumelii do Epiru, zkąd chcą się udać w dalszą drogę do domów swoich.

— *Dnia 28* —

Goniec Smyrneński donosi z *Syra* pod dniem 11 sierpnia: „List pisany przez Lorda *Cochrane* wyraża, iż niezwłocznie wróci do Grecyi z dwoma nowemi statkami parowemi i trzecim innym okrętem. Półkownik *Gordon*, który już dwukrotnie oddalał się z Grecyi, i oświadczał, że już nigdy nie powróci, przybył do *Napoli di Romania*. Przywiózł znaczne pieniądze, które mają bydź prywatną jego własnością."

Taż gazeta zawiera następujące wiadomości z *Poros* pod dniem 5 sierpnia: „Statki francuzkie *Emulation i Lamproie* znaydują się tu od dni kilku; pierwszy przywiózł znowu Ajentowi francuzkiemu 500,000 franków gotowemi pieniędzmi, a drugi proch, suchary i różne zapasy dla Greków. Statek *Lamproie* popłynie dziś do *Milo*, a *Emulation* uda się wkrótce do *Eginy*, dokąd zawiezie Pana *de St. Denis*, który Prezesowi Grecyi ma dać 750,000 franków, przywiezionych na tymże statku i na brygu *Marsouin*. Statek przewozowy północno-amerykański, uzbrojony kosztem Przyjaciół Greków w tameczným kraju, przybył tu z bogatym ładunkiem; przywiózł oraz żywność i rozmaitą odzież dla mężczyzn, kobiet i dzieci, co wszystko rozdano ubogim Grekom. Wyprawa grecka przeciw *Prewezie* jest już przysposobioną; składa się z nowego statku parowego, 2 brygów wojennych, 2 galiot, 4 szalup kanonierskich, i 20 wielkich promów, mających po jedném dziale. Flotylla ta z 800 żołnierzami połączy się z flotyllą, którą kapitan *Hastings* dowodzi, i działać będzie wspólnie z woyskiem Jenerała *Church*, stojącém w *Mitica*. Tymczasem korpus *Ipsylantego*, wynoszący blisko 2500 ludzi, póydzie z *Megary* do *Lutraki*, wysiądzie na ląd pod *Saloną*, ztamtąd posunie się w głąb zatoki *Prewezy*, a potém wsiądzie znowu na statki, dla zajęcia twierdzy *Prewezy*. Zdaje się, iż w tey mierze porozumiano się z Albańczykami, którzy składają osadę w rzeczoney twierdzy. Teraz jednak, gdy wiadomo, iż *Patras* jest w mocy zbuntowanych Albańczyków, Prezes miał odmienić powyższy plan, i wydać rozkaz *Ipsylantemu*, aby ciągnął do *Vostizza*, i zajął ważnieyszą twierdzę *Patras*, jeśliby można odebrać ją Albańczykom."

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 112.

Wilno dnia 17 Września v s 1828 Roku

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

2 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома Московскій Опекунскій Совѣтъ симъ объявляетъ, что въ ономъ будетъ продаваться съ аукціоннаго торга заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Помѣщицъ Катерины Модестовой Суриновой, и Клары Модестовой Каминской нынѣ Раевской, состоящее Могилевской Губерніи Климовицкаго Повѣта въ селѣ Днѣсинѣ 107, Михайловкѣ 22, и околицѣ Ожогахъ 21, и того 150 душъ мужескаго пола, которому имѣнію торги назначаются быть: первый 3, второй 10 и третій 13 числъ декабря мѣсяца 1828 года; по чему желающіе купить и благоволятъ явиться въ Опекунскій Совѣтъ въ назначенные торги, въ 10ть часовъ по утрамъ, подписываться же къ торгамъ ежедневно, исключая праздничные дни. Сентября 1 дня, 1828 года.

Экспедиторъ Страшниковъ.

Экредитора Помощникъ Померанцевъ.

2 Rada Opiekuńcza Moskiewska Cesarskiego Domu wychowania ninieyszém, ogłasza iż w niey będzie się przedawać przez aukcyą z publicznego targu oddany na ewikcyą i przeterminowany nieruchomy majątek obywatełek Katarzyny Modestowey Surynowey i Klary Modęstowey Kamińskiey, teraz Rajewskiey, położony w Mohilewskiey gubernii, w Klimowickim powiecie we wsi Dniesinie 107, Michayłowce 22 i okolicy Osochach 21, w ogóle 150 dusz płci męzkiev; do czego naznaczono terminy 1szy 3, 2gi 10, i 3ci 13 grudnia 1828 roku; zatem życzący kupić zechcą przybydź do Rady Opiekuńczey na naznaczone targi na godzinę 10tą zrana, zapisywać się zaś do targow każdodziennie oprócz dni świątecznych. Dnia 1 września 1828 r.

Expedytor Strasznikow.

Pomocnik Expedytora Pomerancew.

---

2 Szlachecka Opieka Borysowska spełniając ukaz Mińskiego Gubern. Rządu d. 30 maja 1825 roku datny, dla obliczenia JW. Michała Zenowicza b. Guberńskiego Mińskiego Marszałka i Kawalera, z poruczoney mu przez Sąd Exdywizorski w r. 1816 września 27 dnia nad majątkiem Zamoszem, Heronima Zenowicza, Administracyi, na dzień 16 następującego mca paździer. W. Wincentego Święcickiego Sędziego Ziem. Borysow. delegowała i między tém w punkcie 4 swoiey rezolucyi postanowiła. Ażeby w późnieyszym czasie, czynność urzędnika żadnemu dopełnieniu nie ulegała, i za jedną razą w zupełności zaskutecznioną była, dowodzenia nadużyć b. Administratora JW. Michała Zenowicza nad majątkiem Zamoszem Heronima Zenowicza, kredytorom, którym wydzielone z Zamosza schedy, wolność zostawiwszy, ponieważ schedaryuszowie majątku Heronima w różnych powiatach i guberniach są zamieszkali, przeto onych o terminie zjazdu W. Sędziego Święcickiego przez trzykrotną awizacyą w Gazecie Kuryera Litewskiego zawiadomić. D. 7 września 1828 r.

Jan Odyniec Pisarz Z. P. Borys.

Sekretarz Tytularny Sowietnik Wincenty Zawadzki.

Józef Bohdanowicz Kancelarzysta.

---

2 Od Mińskiey Magistratury Powszechney Opieki ogłasza się, iż w tey Magistraturze na oddanie przez podrad dostawę na cały 1829 rok, zaczynając od 1 stycznia tegoż roku, do podwładnych tey Magistraturze łazaretow w miastach: Wileyce, Dziśnie, Borysowie, Ihumeniu, Mozyrzu, Rzeczycy, i Pińsku, a takoż dwóch łazaretow w gubernialném mieście Mińska znaydujących się, jednego dla woyskowych rang niższych w mieskich koszarach, a drugiego dla różnego stanu ubogich ludzi na Zacharzewskiey ulicy, wszystkich materyałow i zapasow, jakie tylko w łazaretach są potrzebne, odbywać się będą targi w terminach: dla powiatowych łazaretow: 1szym 22, 2gim 24, 3cim 27 i przetarg 28 następującego listopada, a dla dwóch w mieście Mińsku położonych: 1szym 3, 2gim 5, 3cim 11 i przetarg 13 grudnia terażn. roku; iż w łazaretach w powiatowych miasteczkach utrzymuje się średnio od 5 do 15 osob, a w Mozyrzu i Rzeczycy do 20 i więcey, w Mińskich zaś w łazarecie woyskowym w koszarach, niższych rang od 80 do 150 osob, a w mieskim łazarecie na Zacharzewskiey ulicy różnego stanu ludzi od 24 do 35; iż na każdy z pierwszych pięciu łazaretow po powiatach kładło się na rok materyałow i zapasow do 900 rub., a w ostatnich dwóch, to jest: Rzeczycy i Mozyrzu do 2000 rub., w łazaretach zaś w mieście Mińsku, woyskowego do 25,000 rub., a mieskiego do 6,000 rub. assygn.; iż oddanie łazaretow w powiatach odbędzie się w jedną rękę, jak równie i w mieście Mińsku, lecz z rozdzieleniem dostaw, albo poosobno do każdego, jak dostawującym będzie dogodniey; iż ewikcya wymaga się na piątą część podradney summy; iż pieniądze za dostawę wydane będę z samey Magistratury Powszechney Opieki bez naymnieyszego utrudnienia; iż wszelkie przy zdawaniu materyałow i zapasow utrudnienia będą oddalone, i że w zdarzeniu żądania targujących się, może bydź wydany zadatek summy dostatecznie, pod osobną ewikcyą. Zatem życzący zechcą na wyżey oznaczone terminy przybydź do Mińskiey Magistratury Powszechney Opieki, z prawnemi ewikcyami, gdzie przy targach i przetargach objawione będą warunki i szczegółowo wyliczone o materyałach i zapasach wiadomości. Dnia 31 sierp. 1828 roku.

Członek Magistratury i Kawaler Kostrowicki.

Za Sekretarza Pierewodczyk Karabanowicz.

---

2 Od Mińskiey Magistratury Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się:

1.) Iż w niey powtórnie przedawać się będzie przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą za ominieniem terminu, nieruchomy majątek obywatela Hilarego Chmary, położony w Mińskiey Gubernii i powiecie, a mianowicie: miasteczka: Gródek z 76, i Dubrowy z 12; wsi: Zareczje z 8, Selita z 21, Czuczany z 34, Nowosiołki z 98, Goyżew z 29, Kaycena z 32, Elionka z 37, Epimachi z 25, Ogrodniki z 34, Bortniki z 26, Tatarek z 55, Puhacze z 1, Stecki z 3, i Cna z 22; zaścianki zaś: Czyżowka z 4, Rochmanka z 7, Bobrowka z 8, i Kasynka z 16, w ogóle z 548 włościańskich płci męzkiey duszami, zapisanych do ostatniey rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią i zabudowaniem. Do czego naznaczono terminy do targow terazń. roku w grudniu 1szy 7, 2gi 10 i 3ci 12; życzący kupić ten majątek mogą przybydź do Magistratury pomienionych dni w czasie posie-

dzeń, i widzieć w niey przedającego się majątku inwentarz.

2.) Iż w niey po trzeci raz będzie się przedawać przez aukcyą z publicznego targu oddany na ewikcyą, za ominieniem terminu nieruchomy majątek Radcy Stanu Michała Zienowicza, położony w Mińskiey gubernii w Borysowskim powiecie we wsiach: Babiczach 76, Nowey 18, i Słobodzie 87; w Zaściankach: Strzałkowszczyznie 21 i Zurawlowie 13, w ogóle 215 włościańskich płci mężkiey dusz, zapisanych do ostatniey rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią i zabudowaniem. Do czego naznaczono terminy do targów terazn. roku w grudniu 1szy 7, 2gi 10 i 3ci 12; życzący kupić ten majątek mogą przybydź do Magistratury pomienionych dni w czasie posiedzeń, i widzieć w niey przedającego się majątku inwentarz.

3). Iż w niey po raz trzeci będzie się przedawać przez aukcyą z publicznego targu oddany na ewikcyą za ominieniem terminu, murowane trzypiątrowe skrzydło Komorników Chełmskich Kazimierza i Anny Autoszewskich, położone w mieście Mińsku, na Wysokim rynku, ocenione 14,000 rub. ass. Do czego naznaczono terminy do targow terazn. roku w grudniu 1szy 7, 2gi 10 i 3ci 12; życzący kupić to skrzydło mogą przybydź do Magistratury pomienionych dni w czasie posiedzeń, i widzieć w niey przedającego się domu inwentarz.

4.) Iż ponieważ w niey przedaż przez aukcyą z publicznych targow, oddanych na ewikcyą, za ominieniem terminu, domow murowanych, położonych w mieście Mińsku, pierwszego dwupiątrowego na ulicy Szkolno-Niemiżskiey pod N. 75, a drugiego jedno piątrowego, wybudowanego na rogu Zamkowey ulicy, należących do Mińskiego obywatela Jankiela Hirszowicza Goldberga, ocenionych 11,028 rub. assygn., z których przy inwentowaniu pokazano rocznego dochodu 200 rub. śr., w pierwszych terminach, w teraznieyszym miesiącu sierpniu byłych, nieskuteczniła się, zatém naznaczono na nowo terminy następującego roku w styczniu dnia 3, 5 i 9; życzący kupić takowe domy, mogą przybydź do Magistratury w oznaczonych dniach w czasie posiedzeń, i widzieć w niey przedających się domow inwentarz.

Mińskiey Magistratury Dożywotni Członek i Kawaler Kostrowicki.

Za Sekretarza Karabanowicz.

Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey za ominieniem terminu długu, przedawać się będzie z publicznego przez aukcyą targu, murowany dwupiątrowy dom w mieście Witebsku, należący do witebskiego obywatela Abrama Soskina, z ziemią i dalszém zabudowaniem; o terminach do targow, natychmiast objawiono będzie osobno.

Buchhalter Taranczuk.

---

2 Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey za ominieniem terminu długu, przedawać się będzie z publicznego przez aukcyą targu, 11 murowanych kram, w mieście Witebsku z ziemią, należących do witebskiego 3ciey gildy kupca Akinfieja Pietrowa, o terminach do targow, natychmiast objawiono będzie osobno.

Buchhalter Taranczuk.

3 Szawelski Ekonomiczny Komitet dróg kommunikacyy ninieyszém wzywa życzących kupić starego ołowiu 7 pudów, blach miedzianych i bełtow (болтовъ) 3 pudy, znaydujące się przy Lipawskim porcie, z podniesieniem ocenki za pud ołowiu 7 rub. 20 kop., i bełtow miedzianych za pud 20 rub., życzący zechcą przybydź do tego Komitetu dla targow na dzień 20, 21 i 24 następującego września, z dostatecznemi ewikcyami.

W obowiązku Sekretarza Masłow.

---

2 Józeff Kozakowski Podkomorzy Powiatu Wiłkomierskiego, J. Biegański Podkomorzy Powiatu Brasławskiego, Aloizy Małecki Sędzia Ziemski Powiatu Wileńskiego, Leonard Zyliński Sędzia Ziemski Powiatu Trockiego, Ignacy Houwalt Sędzia Grodzki Wileński.

Oznaymujemy tym naszym Obwieszczym listem, iż stosownie do Remissy Sądu Głów. Litew. Wileń. 2 Ciągłego Depar. w r. 1828 mca junii dnia zapadłey, a Sąd konkursowy na usatysfakcyonowanie wierzycieli Stanisława Prezydenta Grodz. Ptu Upitt., Wincentego Marszałka ptu Rosień. Białłozorow i Sukcessorow Kazimierza Białłozora Straźnika, oraz na załatwienie zachodzących między Rodzeństwem tychże Białłozorów wypisanych na Remissie sporów przeznaczający; aby urzędnicy w komplecie złożonym ze trzech pod prezydencyą jednego z Podkomorzych, że za niedziel cztery od datty podania ninieyszego obwieszczenia do majątku Rozalina w Ptie Upit. położonego zjedziemy, interessowanym stronom daje się wiedzieć.

R. 1828 mca augusta 28 d. Woźny świadczę, iż kopie tego obwieszczenia, zgodne z autentykiem od JWW. i WW. Józefa Kozakowskiego Wiłkomier. Biegańskiego Bracław. Podkomorzych, Aloizego Maleckiego Ziem. Wil. Leonarda Zylińskiego Ziem. Troc. Ignacego Houwalta Grodz. Ptu Wil. Sędziow, oczewisto w ręce JWW. i WW. Stanisławowi i Ewie z Chlewińskich Białłozorom Prezydentom Grodz. Ptu Upit. w Rozalinie, Wincentemu Białłozorowi Marszałkowi Ptu Rosień. w Tyrkszlanach. Sukcessorom Kazimierza Białłozora Straźnika w majątku Pojeziorach, Antoniemu Chrapowickiemu Półkow. W. P. i Prezydent. Sądu Głł. w Kouklach, Piotrowi Drówanowskiemu Sędziemu Granicz. Upit. w Medyniszkach, podałem; dla wiadomości zaś interessowanych osób kopią do drzwi Sądowych w mieście Poniewieżu przybiłem, o zjeździe do majątku Rozalina konkursowego Sądu za cztery tygodnie zawiadomiłem i dla ogłoszenia ninieyszego Obwieszczenia wszystkim, takowe do Gazety Kur. Lit. zamieściłem.

Xawery Budziewicz W. Ptu U.

Roku 1828 mca augusta 28 d. Przed Aktami Grodz. Ptu Upit. stawając Woźny relacyą tego obwieszczenia urzędowie zeznał

Swiadczę Regent Piotr Mickiewicz.

---

2 Johanna z Bielikowiczow Doboszyńska b. Podkomorzyna Powiatu Dziśnieńskiego, oświadczam w Aktach Publicznych, i przed całą Powszechnością tę moją wolą, jaką Prawa dla każdego zachowały. Pamięć moja datty nie osięga, wiem jednak, że przed laty kilkunastu, kiedy z wiekiem i słabością zdrowia, władze zdolne do rżądow we mnie ustawały; kiedy równie i mąż mój Joachim Doboszyński w podobnym zostawał stanie, a fundusz własny w znaczney massie, pewny i niczem nie-

zachwiany, lecz po obcych Powiatach i odlegle rozrzucony, kazał nad jego całością czuwać, wydałam synowi moiemu Kajetanowi Doboszyńskiemu b. Chorążemu Dziśnieńskiemu generalną Plenipotencyą; życzenia moje w tym względzie naymniey nie traciły, były naykorzystniey dla mnie i naychwalebniey zadowalniane do chwili, nim syn móy Kajetan przez pojęcie żony, jey i osobistemi interessami zatrudniony został; odtąd te okoliczności oddaliły jego od rodziny, i kazały przebywać prawie ciągle w Gubernii Witebskiey, dotąd też zaufaniu mojemu mimo szczerych chęci znam, że nie był zdolny odpowiedzieć, nie ustając zaś w czuwaniu o mienie moje, jakie z czasem zostanie udziałem dla potomstwa; trwam też w chęciach i obezpieczenia onego, a tracąc już w jednym synie moim prokuratora, dalszych żennych oddanych trudom gospodarczym i własnemu dobru oddalać w ustroniu prace nie życzę, dla tego więc obrałam sama dopiero na rzeczony objekt z rzędu krewnych osobę, jaka moim nadziejom poświęci rzetelne starania, a potomstwu bez zachwiania pokoju przyniesie korzyść. Jeśliby zaś syn móy Kajetan Doboszyński moc daney Plenipotencyi komukolwiek przez się powierzył, tego, jako mimo mey woli i wiedzy nie akceptuję, oraz wszelkie inney Osoby działania i postanowienia w czemkolwiek oneby, od momentu przekazu plenipotencyi nastały za nic nieznaczące ogłaszam, przenosząc niniejsze oświadczenie do wiadomości osób interessowanych, one i do trzykrotney awizacyi w Kuryerze Litewskim podać postanawiam. Datt 1828 roku mca lipca 16 dnia.

Johanna z Bielikowiczów Doboszyńska Podkomorzyna b. Pt. Dziśn.

R. 1828 mca septembra 10 d. w skutek rezolucyi Sądu Grodz. Ptu Zawil. dnia dzisieyszego nastałey, Przed Aktami tegoż sądu stawając osobiscie JW. Antoni Swiętorzecki Prezes Grodu Zawiley. i Kawaler, niniejsze oświadczenie dla zapisania w protokuł potoczny podał.

Swiadczę Wincenty Junosza Grochowski.
Regent Grodu Zawil.

Pozwolono drukować Wilno d. 13 września 1828 r. Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

---

2 Sąd Taxatorsko Exdywizorski dekretem Remis. Sądu Gł. Grodz. 2go Depart. w d. 16 julii 1828 r. ferowanym dla usatysfakcyonowania kredytorów JW. Adama Bispinka Połkownika Woysk Polskich przeznaczony, do Majętności Jeziernicy w Pcie Słonim. sytuowaney przybyły, ułatwił to wszystko, cokolwiek do zaskutecznienia w pierwszym zjezdzie porużonem było, to jest, urządził Administracyą nad dobrami rozbiorowi ulegającemi, przeznaczył Jeometryczny wymiar onych i inwentacyi, uznał komportacyą na JW. Bispinku dziedzicu, jego żonie JW. Teressie Bispinkowey, JW. Ostromęckich, i dalszych wszystkich Kredytorach, stawających i niestawających, do spełnienia takowych Komportacyow dzień 8 8bra teraź. r. w Kancellaryi Ziem. Słonim. pod winami sprzeciwieństwa obowiązał, persystencyą złożyć się mających na komportacyą papierow przez cztery tygodnie i w tym przeciągu czasu wzajemną kommunikacyą onych za rewersami zastrzegł i na powtórny swóy zjazd do majątku Jeziernicy w pcie Słonim. sytuowanego, celem ostatecznego rozsądzenia całey konkursowey sprawy, dzień 26 bieżącego 1828 r. zakreślił, a pierwiey jeszcze to jest d. 22 8bra dla odbycia wizyi dobr rozbiorowi uległych przybydź do Jeziernicy postanowił; o czem wszystkiem stawające i niestawające, a względem massy konkursowey interessowane strony przez niniejszą trzykrotnie w Gazetach St-Petersburskiey, Kuryera Litewskiego i Warszawskiey umieszczającą się Awizacyą zawiadamiając, do stanności przed sobą w wyrażonym ostatecznym terminie, z dowodami i wszelką gotowością kredytorom JW. Adama Bispinka, oraz z jakiegokolwiek względu do dóbr jego w ptach Słonim. i Wołkowyskiem sytuowanych pretensorow i wszyskie interessowane osoby, pod utratą ich należności czyli pod ammissyą, na skutek polecenia Sądu Gł. w ostatecznym wyroku zakreślić się mającą wzywa i powołuje. Działo się w Jeziernicy d. 6 septembra 1828 roku.

Józef Jelski Exdywizor Prezydujący.
Nikodem Kiersnowski Exdywizor.
Jan Piruski Exdywizor.
Wincenty Janowski Sądu Głów Grodz. i Exdywizorski Regent.

---

2 W domu Xięcia Generała Puzyny na prospekcie śto. Michalskim położonego, od d. 29 teraźn. mca, wypuszczać się będzie górny Apartament, całkiem lub częściowie, składający z kilkunastu pokojów, z przystaynem umeblowaniem i wygodami, miesięcznie, tygodniowie i na taki czas, jak się komu podoba

Morgrabia Ignacy Sciechliński.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

---

2 Sąd Podkomorsko-Exdywizorski przez Remissę Sądu Ziemskiego Powiatu Wiłkomierskiego na dniu 2 miesiąca julii idącego dopioro roku nastałą do majętności Sidoryszek w Gubernii Wileńskiey w Powiecie Wiłkomierskim położenie mającey, a do dziedzictwa Szlachty Rewkowskich należoey destynowany, wyrokiem swoim dnia 11 augusta tegoż 1828 roku nastałym, między innemi szczegułami przeznaczeń swoich pierwszo-ziazdowemu Sądowi właściwych, po zadeterminowaniu konkursowego majątku geometryczney pomiary komportacyą na dziedzicach Stefanie i Andrzeju Rewkowskich, wszelkiego pod konkurs zrezygnowanego funduszu, a na kredytorach i dalszego rodzaju pretensorach wszelkich dowodow i pism pretensye ich wspierać mogących, jakie do sprawy użyte bydź mają przy osobnych regestrach w naturze do Kancellaryi Ziemskiey Wiłkomierskiey, w przeciągu niedziel ośmiu od czasu ogłoszenia swojego wyroku na persystencyą sześcio niedzielną pod obowiązkiem wierności jey spełnienia przysięgi przeznaczył, i powtórne złożenie Sądownictwa na mieyscu w majątku Sidoryszkach w dniu 20 miesiąca julii następującego 1829 roku zadeterminował, zapowiadając, iż w takowym powtórnym złożeniu się Sądów naprożno na strony oczekiwać i massy konkursowey z tego względu obarczać nie będzie, żeby więc kredytorowie, i dalszego rodzaju pretensorowie w takowym konkursie mieć mogący uczęstnictwo o przeznaczeniach tego Sądu wczesną wiadomość mieli, i na czas

(1)

zadeterminowaney następney rozprawy z dowodami swych stosunkow prawną koleją w takowym Sądzie jawili się, pod obawą, że na kredytorach w rzeczy Ammissya zapisaną, a na debitorach w niestanności poszukiwane przez massę należnoście wskazane zostaną, przez niniejsze ogłoszenie zawiadamia. w Sidoryszkach roku 1828 miesiąca augusta 11 dnia.

Józef Kozakowski Podkomorzy Powiatu Wiłkomierskiego.

Stanisław Tadeusz Stomma Ziem. P. Wiłkomier. Sędzia.

Jan Weyssenhoff Sędzia Ziemski Powiatu Wiłkomierskiego. Regent Jan Jachimowicz.

---

2 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski, na domiar satysfakcyi wierzycielom zeszłego ś. p. Gubernatora Mińskiego i Kawalera Kazimierza Sulistrowskiego, przez Remissę Sądu Głów. 2go Depar. Guber. Mińsk. 1827, julii 18 nastałą ustanowiony, w teraźnieyszym powtórnym zjezdzie we wszystkich dobrach Konkursowi uległych przez wymiary geometryczne na plan przeniesionych zaymując wizyą, zawiadamia interessowane strony, że od d. 10 grudnia terazn. 1828 r. do słuchania produktow i replik tudzież do Kontynuacyi ogólney Exdywizorskiey czynności przystąpi. Roku 1828 września 5 d.

Atanazy Prószynski Prezydujący Exdywiz.

Jakub Esłko S. Z. Ihum. Kawaler i Exdyw.

Konstanty Masłowski Prezyd. Ziem. Zawil. Exdywizor.

A v i s.

2. Le soussigné authorisé par l'Université Impériale de Vilna a l'honneur de prévenir le Public, et la jeunesse fréquentant la susdite Université, qu'à compter du 1er septembre 1828 il a consacré 6 heures par jour pour les personnes qui desireraient se fortifier dans la langue Française. Il ose se flatter, que par son zéle, il facilitéra l'avancement des personnes qui lui accorderont leur confiance, de manière, qu'eux mêmes pourront sans efforts juger de leurs progrés. De même si quelqu'un souhaitait demeurer chez lui pendant le cours de l'année scolaire 1828—29 ses prétention s'accorderaient au temps et aux circonstances. Voulant donc, procurer tous les avantages possibles, et á un prix des plus modique pour la jeunesse amateur de la langue Française, il donne de même avis, qu'á raison d'une leçon chaque jour, dont l'heur est á la volonté des jeunes gens, il se contente d'un rouble en argent par personne pour un mois, si le nombre s'évalut á celui de six pour le moins au complet.

Les personnes qui voudraient donc entrer en pour-parler avec lui, sont priées de le faire avant la fin des vacances, en s' adressant, place de l'Hotel de Ville, maison du Monastère N. 43 á côté de la Pharmacie Verte. Et à compter de la St. Michel, les personnes sont priées de s'adresser, Maison de Mr. *Wener* rue de Vilna, vis-àvis de Mdme Zelgerowa.

Le Sieur Frémy, fait également savoir qu'il possède un moyen sur et des plus prompt, pour donner aux éleves, une facilité surprenante, où dans l'espace de très peu de temps, ils peuvent lire avec perfection, et donner la construction et l'harmonie absolument necessaire dans la langue Française.

De plus, persuadé que la Calligraphie n'est pas aussi facile á enseigner, comme beaucoup de maitres Calligraphiques veulent bien le faire entendre, et qu'une belle plume est le premier, et le principal ornement d'une belle éducation, principalement pour les Demoiselles; il garanti, qu'il est le seul en cette ville qui puisse dans l'espace de trois mois amener les éléves á un point de perféction, qui surprendra les personnes les plus incrédules en ce genre.

Non seulement le Sieur Frémy garanti des progrés d'une étonnante rapidité, mais il enseigne encore d'apres les meilleurs systêmes, force ses éleves á une position ou les gráces y sont reconnes, il les préserveş de cette mauvaise habitude, qui souvent leur donne un maintien redicule, et toujours préjudiciable à leur santé, et à la conservation de la vue. Pour ce qu'il avanse, il en appele aux personnes dont il su mériter la confiance.

Pour les jeunes gens qui désireront demeurer chez-lui, se trouvera pour répétiteur un académicien fréquentant les cours de l'Université, et un piano pour ceux désirant prendre léçon de musique.

M. Frémy.

Niżey podpisany, upoważniony przez Uniwersytet Cesarsko Wileński, ma zaszczyt donieść Publiczności i młodzieży, uczęszczającey do pomienionego Uniwersytetu, że od 1go września 1828 r. poświęca 6 godzin na dzień dla osób życzących się wydoskonalić w języku francuzkim. Smie pochlebiać sobie, ze przez swoją usilność ułatwi postęp tym, którzy połozą w nim swe zaufanie, tak dalece, iż oni sami będą mogli z przekonaniem sądzić o swojey korzyści. Nadto, jeśliby kto żądał mieszkać u niego przez ciągły rok 1828 — 29 znaydzie opłatę przystosowaną do czasu i okoliczności. Poświęcając swoje, jak sobie pochlebiam, naykorzystnieysze usługi, życzącym uczyć się języka Francuzkiego za naypomiernieyszą cenę; mam honor także uwiadomić, iż od jedno-godzinney co dzień odbywać się mającey lekcyi, nie większey płaty wymagać będę, jak tylko rubla srebr. na miesiąc od osoby, byleby tylko komplet biorących nie mniey jak z sześciu osob był złożony. Wybor godzin na lekcyą zależy od woli uczących się.

Którzyby życzyli weyść z nim w umowę, upraszają się dla pomówienia z nim do domu Monasterskiego przy Aptece Zieloney pod Ratuszem N. 43. A od 8go Michała raczy się zgłosić do domu JP. Wener, umieszczonego na Wileńskiey ulicy naprzeciwko Domu JPani Zelgerowey.

JP. Frémy uwiadamia także Szanowną Publiczność, że za pomocą środków jemu właściwych, w naykrótszym czasie doprowadzić może uczniów do zupełney łatwości czytania języka Francuzkiego; oraz nadać pewny stopień doskonałości i harmonii konieczney temu językowi.

Przekonany, że sposobu dobrego pisania nie jest tak łatwo nauczyć, jak różni nauczyciele kaligrafii chcą tłumaczyć, i że piękne pióro jest pierwszą ozdobą pięknego wychowania młodzieńca, a nadewszystko panien; więc zaręcza, że on sam jeden tylko w tuteyszym mieście, który może, naydaley w ciągu trzech miesięcy, przyprowadzić uczniów do takiey doskonałości, która zadziwi nawet osoby temu niewierzące.

Nie tylko JP. Frémy zaręcza postęp nayprędzey; lecz nadto ma uczyć z naylepszych system, przymusi swoich uczniów do układu przystoynego; zachowa także, od złych zwyczajow i pozycyy nienaturalnych, zawsze szkodliwy wpływ czyniących na wzrok i zdrowie. Dla upewnienia się w tém, on odwołuje się do tych osób, które już w nim położyły swe zaufanie.

Dla młodzieńców, którzyby życzyli mieszkać, oraz stołować się u niego, znaydować się będzie korrepetitor z uczniów uniwersytetu, i znaydą także fortepiano życzący brać lekcye muzyki.

M. Frémy.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

Nro 33

DODATEK
DO GAZETY
KURYERA LITEWSKIEGO Nro 112.

Wilno dnia 17 Września v. s. 1828 roku.

NAYWYŻSZE UKAZY.

Dane Rządzącemu Senatowi w 1828 roku.

Dnia 18 sierpnia (w Odessie).

Przecięcie włoczęgi w Państwie stanowiło zawsze jedno z głównieyszych starań Rządu. Do wykorzenienia tego złego, używane były w różnych czasach naprzemian, i środki łagodności i środki surowości; ale żadne z nich nie dosięgły w zupełności pożądanego celu.

Rozmnożona nadzwyczaynie włóczęga w kraju Noworossyyskim, doświadczeniem dowiodła, że wszystkie poprzedzające środki do jey przecięcia okazały się dotąd czczemi i rownież mało skutku obiecują na czas następny.

W zamiarze położenia końca temu złemu w kraju Nowo-rossyyskim i Bessarabii, Uznaliśmy za potrzebną rozkazać, co następuje:

1) Zbiegom i włoczęgóm, którzy z drugich guberniy zaszli do kraju Noworossyyskiego i obwodu Bessarabskiego, zostawić, na osnowie ukazu 9 listopada 1827 roku, zapisać się u obywateli i w skarbowych wioskach, naznaczywszy do tego za ostateczny termin 15ty września 1828 r.

2) Od 15 września ostatecznego, przeznaczonego dla zapisania się po wsiach terminu, obwieścić przez Policye Mieskie i Ziemskie, wszystkie skarbowe, mieskie i wieyskie gromady, obywateli i ich rządców, ażeby zbiegli, u nich ukrywający się, byli niezwłócznie stawieni do ich miast powiatowych, bez obawy, żadnego zgoła, za utrzymywanie uzyskania.

Za ostatni zaś termin na stawienie zbiegłych naznacza się dzień 1 listopada 1828 roku, po którym żadne już powiadania na usprawiedliwienie utrzymywania nie będą przyymowane.

3) W przypadku, jeżeliby kto utrzymywanego przezeń zbiega stawić nie chciał, a podał mu sposobność do nowey ucieczki, z tym postąpić na osnowie praw, jak z utrzymującym zbiegów.

4) Mieskim i Ziemskim Policyom naysurowiey przestrzegać, około stawienia zbiegów do mieysc naznaczonych, a w przypadku zwlekania samym zabierać.

5) Po upłynieniu wiadomego terminu, jeżeli się okażą jeszcze u kogo przebywający zbiegowie, z tym postąpić podług całey surowości praw.

6) W zdarzeniu, jeżeliby w jakiémkolwiek mieście lub powiecie, po upłynieniu takiegoż terminu, pomimo Mieskiey lub Ziemskiey Policyi, odkryta była znaczna liczba zbiegów, wtedy Członków tey Policyi oddać pod Sąd.

7) W każdém mieście powiatowém odkryć Urząd Rekrucki, w którym przyymować bez zwłoki każdego stawionego zdatnego do służby zbiega, zostawiwszy obywatelom, lub włościanom skarbowym, prawo, jeżeli udowodnią przynależenie do nich tych ludzi, otrzymać za poznanych przez nich kwietacye rekruckie.

8) Z włoczęgów, którzy się okazali zdatnymi do służby, starszych nad 35 lat, oddawać do ustanowionych po twierdzach rot aresztantskich, a młódszych od tych lat na rekrutów.

9) Niezdatnych zaś, równie jak i płeć żeńską, odsyłać do Syberyi na zaludnienie, lub powracać obywatelom, podług oświadczonego przez nich na to życzenia.

Rządzący Senat nie zaniecha około przywiedzenia tego do wykonania, uczynić należyte rozporządzenie.

Opinija Rady Państwa.

Rada Państwa na Departamencie Ekonomii Państwa i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Finansów, względem ustanowienia Rady Rękodzielniczey, i zważywszy, że przy stopniowém rozmnożeniu u nas zaprowadzeń fabrycznych, takie ustanowienie może posłużyć, z jedney strony za bardzo dobry środek dla Rządu, aby mieć jak naydrobnieysze wiadomości o fabrykach prywatnych, a z drugiey do ich udoskonalenia, ile ze względu chemicznych i mechanicznych wiadomości, które weydą do samego składu wyrobu, tyleż i dla tych zachęcających środków, które przez pośrednictwo wystawy produktów rękodzielniczych i różnokształtnych wzorów, z cudzych krajow dostarczanych, na nasze fabryki będą działały, *przez opiniją postanowiła:*

§. 1. Dla przyłożenia się do postępu przemysłu rękodzielniczego ustanowić Radę Rękodzielniczą przy Departamencie Rękodzieł i Wewnętrznego Handlu, pod prezydencyą jey Dyrektora.

§. 2. Rada Rękodzielnicza składa się z właścicieli fabryk i zakładów, albo osób szczególnie tey gałęzi znajomość posiadających, ze szlachty i kupców, kładąc z każdego stanu nie mniey jak sześciu, i nadto, ze dwóch Professorów Chemii i Mechaniki i jednego Technologa. Członkowie ze stanu szlacheckiego i kupieckiego nie inaczey wchodzą do tego obowiązku, jak za poprzedniczém oświadczeniem własnego ich na to zgodzenia się; po czém już Minister Skarbu przedstawia ich do naznaczenia, również i Professorów na Członków, do Naywyższey uwagi.

§. 3. Rada Manufakturalna ma pod swą wiedzą: *Oddział* w Moskwie przy Komitecie opatrzenia woysk suknami; w miastach zaś gubernialnych tych guberniy, w których wiele jest fabryk, *Komitety Manufakturalne*; a w innych i powiatowych, odznaczających się przemysłem manufakturalnym, *Korrespondentów Manufaktur.*

§. 4. Miasta, w których powinny bydź Komitety rękodzielnicze lub Korrespondenci, na przedstawienie Departamentu Manufaktur, wyznaczają się przez Ministra Skarbu.

§. 5. Moskiewski Oddział składa się, pod prezydencyą Prezydenta Komitetu opatrzenia woysk suknami, z pomocą starszego jego Radcy, niemniey, jak ze czterech Członków ze stanu Szlacheckiego, lub Urzędników, i nie mniey, jak ze czterech ze

stanu kupieckiego, i ma także dla potrzebney porady Chemika i Mechanika z Instytutu Technologicznego. Członkowie i Professorowie wyznaczają się na osnowie 2go § tego urządzenia.

§. 6. Do Komitetów Gubernialnych wyznaczać na teyże osnowie, nie mniey jak trzech Członków, właścicieli fabryk ze stanu Szlacheckiego i kupieckiego, pod prezydencyą Gubernatorów Cywilnych.

§. 7. Członkowie Komitetów Gubernialnych i Korrespondenci Manufakturalni wybierają się przez Ministra Skarbu, po zniesieniu się z Główną Zwierzchnością mieyscową.

§. 8. Kancellaryą Rady Manufakturalney zarządza Naczelnik Igo Oddziału Departamentu Manufaktur, w tytule Rządcy Kancellaryi Rady Manufaktur; w Oddziale zaś Moskiewskim jeden z Urzędników Komitetu opatrzenia woysk suknami, w tytule Sekretarza Oddziału. Korrespondencyą zagraniczną zaymują się Professorowie.

§. 9. Dzieła Komitetów Manufaktur, dla ich ograniczenia, odbywają się przez samychże Członków.

§. 10. Obowiązki Członków Rady Rękodzielniczey, Oddziału Moskiewskiego i Komitetów, także i Korrespondentów Rękodzielniczych, są mieyscami zaszczytnemi. Żadney pensyi dla nich ze Skarbu nie naznacza się.

§. 11. Na pensyi zostają: Rządca Kancellaryi Rady, Sekretarz Oddziału Moskiewskiego i Professorowie: Chemii i Mechaniki i Technolog, na osnowie załączonego etatu.

§. 12. Cel ustanowienia Rady Manufakturalney i mieysc jey podległych i Korrespondentów, zawiera się w następujących przedmiotach:

a) Dozupełnienie wiadomości, zbieranych przez Gubernatorów Cywilnych o fabrykach i zakładach, i, w miarę możności, o włościańskich zaprowadzeniach rękodzielniczych.

b) Kommunikowanie Zwierzchności Rękodzielniczey szczególnych uwag o postępie rękodzielniczego przemysłu, tudzież o przyczynach kwitnienia jego lub upadku, z przydaniem potrzebnych wzorów.

c) Rady względem odmian do udoskonalenia szczególnych naszych rękodzieł, które zamierza Ministeryum wprowadzać do Rossyi, i o których obowiązany Minister Skarbu za każdym razem oddawać do rozważenia Rady.

d) Wynaydowanie, podług możności, środków ku podpomożeniu i doprowadzeniu fabryk naszych do wyższego stopnia doskonałości, przez otworzenie dla nich nowych odbytów i uprzątnienie przeszkód; także udzielanie fabrykantom, przez wydawany dziennik rękodzieł, różnych nowych odkryć, ulepszeń i metod, nabywanych przez pośrednictwo książek i korrespondencyi z towarzystwami i osobami zagranicznemi.

e) Opatrywanie pożytecznemi instrukcyami i radami tych zpomiędzy fabrykantów, którzy tego potrzebować będą; także dostawienie im, podług możności, umiejętnych maystrów, machin, i t. d.

f) Rozpatrzenie, z poruczenia Ministra Skarbu, próśb i sporów o przywileje, zadecydowanie o pochodzeniu i przymiocie towarów, kiedy w tym zachodzi potrzeba, i tym podobne.

§. 13. Zatrudnienia Oddziału Moskiewskiewskiego do tychże odnoszą się przedmiotów; ale wnioski jego idą na rozpatrzenie Rady.

§. 14). Komitety Gubernialne i Korrespondenci, mając na widoku też przedmioty, pomagają im, w miarę swych sposobów.

§. 15. Dla pewnieyszego i rychleyszego osiągnienia tego celu, Członkowie Rady i Oddziału Moskiewskiego rozdzielają pomiędzy sobą zatrudnienia podług bliższey dogodności, osobliwie dla dozupełnienia wiadomości o fabrykach i zakładach, znaydujących się w obu Stolicach i ich guberniach. W innych gubernijach tym się zaymują Komitety Gubernialne i Korrespondenci; na skutek czego, po ustanowieniu Komitetów, dostawianie wiadomości w tym przedmiocie przez Gubernatorów Cywilnych ustaje; a porucza się to Komitetom Gubernialnym i Korrespondentom; dozupełnienie zaś wiadomości o fabrykach w guberniach: St. Petersburskiey i Moskiewskiey, układają się przez Radę Rękodzielniczą i Oddział jey, niezależnie od dostarczanych przez Gubernatorów wiadomości.

§. 16. Korrespondencya Rady i Oddziału Moskiewskiego odsyłają się zarówno ze Skarbowemi, przez Departament Rękodzieł i Komitet opatrzenia woysk suknami. W guberniach, wiadomości o fabrykach ze wzorami przesyłają się po dawnemu przez Gubernatorów; dalsze zaś korrespondencye i posyłki, Komitety i Korrespondenci, dla małości wydatków, przesyłają do Rady Rękodzielniczey na własny rachunek.

§. 17. Rada Rękodzielnicza i Oddział Moskiewski zbierają się co miesiąc po dwa razy, a w zdarzeniu potrzeby i częściey, w izbach Departamentu i Komitetu opatrzenia woysk suknami; a Komitety Gubernialne, w miarę potrzeby, u jednego z Członków.

§. 18. Każdego posiedzenia Rady i Oddziału zapisuje się dziennik z podpisem Prezydenta i wszystkich Członków obecnych, z poświadczeniem Rządcy Kancellaryi, lub Sekretarza. W Komitetach gubernialnych sporządzają się dzienniki tylko w zdarzeniach ważnych. Sprawy stanowią się większością głosów; ale w przedstawieniach do Ministra Skarbu wypisują się wszystkie różne zdania.

§. 19. Postanowienie Rady i Oddziału mają następujące stopnie:

a) Przyjęcie otrzymanych papierów dla wiadomości, albo przyłączenia do dzieła, lub do wykonania.

b) Potrzebowanie różnych wiadomości.

c) Odpowiedzi Rady na różne zapytania i zapotrzebowania.

d) Przesłanie różnych wiadomości do Departamentu Rękodzieł.

e) Przedstawienia do Ministra Skarbu, które rozstrzygają się przez osobne przełożenia.

W Oddziale Moskiewskim mieysce ostatnich dwóch artykułów, zastępują przedstawienia do Rady. To odnosi się podług rodzaju dzieł i do Komitetów Gubernialnych.

§. 20. Wychodzące papiery układają się na osnowie dzienników, a podpisują Prezydent, lub jeden z Członków i Rządca kancellaryi, lub Sekretarz; w Gubernialnych zaś Komitetach, wszyscy zasiadający Członkowie.

§. 21. Zgodnie z celem ustanowienia Rady Manufaktur, w wiedzy jego będzie zostawała i projektowana wystawa wyrobów krajowych fabrycznych; sądzenie o ich wartości i naznaczanie premiów czyli nagród. Rada zaymie się niezwłócznie po swojém ustanowieniu, ułożeniem planu tey expozycyi.

§. 22. Rada Rękodzielnicza ku pomocy w działaniach swoich ma:

a) Bibliotekę, złożoną z xiąg, do przemysłu rękodzielnego odnoszących się, a przyłączoną do biblioteki Ministeryum Skarbu.

b) Dzienniki i Pisma peryodyczne, w zagranicznych Państwach wydawane i do tego przedmiotu odnoszące się.

c) Zbiór, podług możności, lepszych zagranicznych wyrobów rękodzielniczych, dla podania za wzór naszym rękodzielniom krajowym, i

d) Zbiór modelów, rysunków i opisów różnych pożytecznych wynalazków rękodzielniczych.

§. 23. Członkowie Rady, Oddziału Moskiewskiego i Komitetów, dla zasiłku tych summ, które na te przedmioty wyznaczone są ze Skarbu, mogą zrobić dobrowolne składki.

§. 24. We wszystkich szczególnych przedmiotach, które w tém postanowieniu nie są objęte, Rada otrzymuje dalsze ku przewodnictwu instrukcye od Ministra Skarbu.

Etat Rady Rękodzielniczey i jey Oddziału.

1. Rządcy Kancellaryi, Naczelnikowi Igo Oddziału w dodatku do pobieraney przezeń pensyi	1500 Rub.
2 Sekretarzowi Oddziału Moskiewskiego . .	1000 —
3. Professorowi Chemii	1500 —
4. — — — Mechaniki	1500 —
5. Technologowi	1500 —
6. Na rozchody kancellaryyne	500 —
7. Na pomoce technologiczne i na wydatki pocztowe na rok	10,000 —
Ogół . . .	17,500 Rub.

Summę tę wydawać z Podskarbstwa Państwa.

Na autentyku własną Jego Cesarskiey Mości ręką napisano: *Ma bydź podług tego.*

w Obozie pod Szumlą
dnia 11 lipca 1828 roku.

Wilno dnia 17 Września v s 1828 Roku.

1 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na uzyskanie należności za kontrabandowe towary z Nowożagorskich żydow Markusa Cimachowicza 4,182 rub. 54 kop., i Abela Lewina 3,450 rub. 8 kop. i oprócz tego, za nie herbowy papier z każdego po 50 rub., oddane na publiczną przedaż drewniane domy ich w miasteczku Nowożagory położone, ocenione, pierwszego 450 rub. a drugiego 800 rub. ass.; zatem życzący kupić te domy, zechcą przybydź do tego Rządu dla targow na oznaczone terminy: 1szy 25, 2gi 26 następującego października, a 3ci ostateczny we trzy miesiące od dnia pierwszego wydrukowania, które poźniey nastąpi w S. Petersburskich albo Moskiewskich gazetach. Dnia 11 7bra 1828 r.

Sowietnik i Kawaler Nowicki.
Sekretarz Kowalenok.
Guberński Sekretarz Hłozunow.

---

1 Szawelski Ekonomiczny Komitet dróg Kommunikacyy wzywa życzących przyiąć na siebie zrobienie z kamienia przez skarb mającego się przygotować w tym 1828 i następnym 1829 roku przy 33 szluzach Windawskiey Wodney Kommunikacyi do każdego po jednym biegunie do machin dla rozcierania wapna, jakowa robota zawiera w sobie dla każdego z tych biegunow $18\frac{1}{100}$ kwadr. futow czystego ociosania i 2½ futow przedziurawienia, ze zniżeniem cen za kwadr. fut czystego ociosania po 3 rub. 4 kop. i przedziurawienia po 6 rub. 80 kop. za fut, życzący zechcą przybydź do Kommitetu dla targu na dzień 27 tego 7bra z dostatecznemi ewikcyami.

---

1 Prowiantskie Kommissyonierstwo osiedlonych woysk w Chersońskiey i Ekaterynosławskiey Guberniach ninieyszem ogłasza, iż na dostawę prowiantu i owsa w następującym 1829 roku dla osiedlonych i rezerwnych woysk rozłożonych w guberniach: Chersońskiey, Ekaterynosławskiey, Kijowskiey, Podolskiey i w Obwodzie Bessarabskim, naznaczone przez Prowiantski Departament Ministeryum woyny, w Skarbowych Izbach: Chersońskiey, Kijowskiey, Podolskiey i Bessarabskiey w mcu styczniu 1829 r. targi: 15, 18 i 21, a na przetarg 23, 24 i 25 tegoż miesiąca.

Na te terminy wzywają się życzący z ewikcyami, przepisanemi przez ukazy 14 czerwca 1817 i 19 lipca 1818 roku, względem dostawy do skarbu wódki, a na zabezpieczenie zadatkow osobno; do jakich zaś magazynow wszystkich wyżey wymienionych guberniy, jaką ilość prowiantu i owsa potrzeba przygotować, i warunki na osnowie których ma się odbywać dostawa, objawiono będzie przy targach.

Życzącym zostawuje się do woli przyjąć dostawę w takiey ilości, w jakiey kto sam zechce, i zabezpieczy akuratność oney przez ewikcye dozwolone przez wyżey wymienione ukazy.

Przytém Prowiantskie Kommissyonierstwo imieniem Główney swojey Zwierzchności upewnia, iż podeymującym się opłata pieniędzy uskuteczniona będzie punktualnie w terminie podług warunków bez naymnieyszego zatrzymania przewłoki, i że w czasie przyymowania dostawianych produktów przestrzegana będzie ścisła sprawiedliwość, i zgoła nie będą mieć mieysca nie tylko uciążliwość, ale i naymnieysza bezpotrzebna mitręga.

6 klassy Blaridniew.
Człowek Kommissyonierstwa Spirowski.
Sekretarz Hersunowski.

---

1 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż Mińskiego Głównego Sądu 1szy Departament w Kommunikacyi 7 lutego za N. 315 wypisując Rezolucyą postanowioną w sprawie weszłey na rewizyą z Rzeczyckiego powiatowego Sądu o przysłanym z wolnego miasta Krakowa człowieku Nikodemie albo Nikicie Demidowie Jaroszence, który powiadał że jest włościaninem Rzeczyckiego Powiatu ze wsi Barszczowki, w którey wyrażono: pomienionego Jaroszenkę podług mieysca urodzenia jego w wymieniooey wsi i imienia tam swoich krewnych, zostawiwszy w liczbie onych we włościaństwie, nabywcę tey wsi, Obywatela Jakuba Strumiłłę, kazać jemu Strumille, dla zapisania Jaroszenka pod nim do okładu, podać o nim we dwóch exemplarzach dokąd należy rewizyyną skazkę, co się zaś tycze zapłaconey przez pomienionego Łobeskiego przy kupieniu tego Jaroszenkę ukazney ceny, z expensami na papier i poszliny, obowiązany będzie Strumiłło, po zajawieniu się samego Łobeskiego, albo jego sukcessorow w ciągu roku i po udowodnieniu w stosownych sądowniczych mieyscach, na rachunek niezapisania tego człowieka do ostatniey rewizyi, zwrócić im w zupełności, a w przypadku niejawienia się onych, to jest Łobeskiego albo sukcessorow jego, wedle Prawa Statutowego Rozdz. 3. Art. 17, paragrafu 4, wnieść oznaczoną cenę na rzecz Skarbu, żądał zrobić o tém, stosownym porządkiem publikatę; zatem jeśli gdzie Woyski Ignacy Łobeski, albo sukcessorowie jego okażą się, ażeby w ciągu roku, licząc termin od dnia wydrukowania w gazetach, jawili się z dowodami dla odebrania za włościanina Jaroszenkę pieniędzy, do Rzeczyckiego Niższego Ziemskiego Sądu, któremu o zyskaniu ich ze Strumiłły zalecono ukazem. Dnia 7 września 1828 roku.

Sekretarz i Kawaler F. Arcimowicz.
Naczelnik Stołu Eufemiusz Zieniewicz.

---

1 Od Podolskiey Magistratury Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się, iż na przedaż oddanych tey Magistraturze za ominieniem terminu, 100 dusz płci męzkiey włościan, obywatela Jana Bohusza Kamienieckiego powiatu w części M. Baliku cygańskiego nazywającego się, zostających, dla uzyskania długu za pożyczką jego w tey Magistraturze, wynoszącego oprócz procentow 6000 rub. assygn. i 2340 rub. srebr., naznaczono terminy w tey Magistraturze we 4 miesiące od poźnieyszego wydrukowania o tém w gazetach obu stolic, o czem publikowano będzie osobno.

Sekretarz Czarnucki.

(*)

1 Od Podolskiey Magistratury Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się, iż na przedaż oddanego tey Magistraturze na ewikcyą murowanego domu Szlachcica Jakóba Krajewskiego w M. Kamieńcu położonego, dla uzyskania długu, za pożyczką jego Krajewskiego w tey Magistraturze, wynoszącego oprócz procentow 652 rub. 65 kop. srebr. i 1000 rub. assygn., naznaczono dla targow terminy: 1szy 14, 2gi 16 i 3ci ostateczny 22 listopada tego 1828 roku; życzący kupić ten dom zechcą przybydź do Magistratury Powszechney Opieki pomienionych dni o 11stey godzinie zrana, i widzieć przedającego się domu inwentarz i warunki.
Sekretarz Czarnucki.

---

1 Od Mohilewskiey Magistratury Powszechney Opieki ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie nieruchomy za ominieniem terminu majątek obywatela Kaspra Korbuta, położony w Czerykowskim powiecie we wsi Jałowce 10 a we wsi Beskowce z 5—3 płci męzkiey dusze, zapisane do ostatniey rewizyi, z nowo urodzonemi, i ze zbiegłemi, z folwarcznym zabudowaniem, ziemią i należącą do nich własnością, oceniony po 10cioletniey proporcyi 3000 rub., za niepłacenie należnego Magistraturze długu; jakie naznaczone będą terminy, a tém ogłoszono będzie osobno, przez wydrukowane w gazetach ogłoszenia. Dnia 7 7bra 1828 r.
Sekretarz Hołyński.

---

1 Niżey podpisani za prawem wieczysto-przedażnem od WW. Józefa Kapitana W. Ros., Dyonizego Rotmistrzowicza Szulcow, Katarzyny z Szulcow Sawickiey Prezyden. Ziem. i Heleny z Szulcow Romanowskiey Regen. Granicz. Ptu Wileu. wydanym, nabyli dom w mieście Wilnie pod N. 555 sytuowany z rzeczy Aktorstwa niezawodny, i żadnemi ewikcyami nieobciążony; celem zaś ubezpieczenia siebie w przyszłości od wszelkich stosunków nam niewiadomych, ninieyszą awizacyą czyniąc i jakiegokolwiek tytułu do ninieyszego domu rosczących, w przeciągu pół roku pod upadkiem ich pretensyow, do zgłoszenia się wzywamy. Datt r. 1828 mca 7bra 14 dnia.
Józef i Maryanna Gołembiowscy Radcy Honorowi.
Wolno drukować. Wilno d. 15 wrześ. 1828 r. Cenzor, Nobert Jurgiewicz.

---

2 Niżey podpisana ostrzega Publiczność Gubernii Wileńskiey, ażeby Folwarku Sokolnice w pcie Szawel. o 3 wiorsty od miasta położonego, w possesyi Adama Gimbuta będącego, nikt nie nabywał ani też na tę ewikcyą pieniędzy nie pożyczał; albowiem podpisana ma sobie od lat trzech wskazaną extenuacyą do tego folwarku za Dekretem Ziem. Szawel. sądzącym summę, przechodzącą wartość jego; nabywający przeto lub pożyczający pieniądze, ażeby w późnieyszym czasie nie składał się niewiadomością niniejszym ostrzegam i uwiadamiam. Datt. w Wilnie d. 12 septembra 1828 r.
Marianna Gimbutowa.
Pozwolono drukować. Wilno d. 12 września 1828 roku. Cenzor Kollegialny Asessor Ignacy Szydłowski.

Książki Nowe.

W Xięgarni Józefa Zawadzkiego w Wilnie, znaydują się następujące książki:

1. Doktora Henryka Felixa Paulitzkiego, Medycyna dla ludu wieyskiego, zawierająca przepisy rozsądnego pielęgnowania zdrowia, uniknienia i leczenia zwyczaynych chorob małą liczbą pewnych śrzodkow lekarskich, a szczególniey przyzwoitem zachowaniem się, służąca plebanom, felczerom i rozsądnym gospodarzom, osobliwie w okolicach, które lekarzow nie mają. Na nowo przerobiona i pomnożona przez Fryderyka Karola Paulickiego, z drugiego nowo przerobionego oryginalnego, a siódmego z kolei w roku 1824 wydania, tłumaczona z niemieckiego przez Walentego Szacfajera. 8. Stronic 602, Wilno 1828. . . . . . . R. Sr. 1. K. 50
z Pocztą R. Sr. 1. K. 95
2. Powieści i romanse z dzieł celnieyszych pisarzow tłumaczone tomow 4. Wilno 1828. R. sr. 2.
z pocztą R. sr. 2. k 45.
Każdy tom przedaje się osobno po kop. sr. 50
z pocztą po kop. sr. 70
tom 1. 1. Zamek rozboyniczy.
2. Upior mężem
3. Dwa Charaktery
tom 2gi 1. Obłąkanie miłości
2. Noc pierwszego Maja
3. Zulema.
tom 3ci 1. Nowy Rok.
2. Kupiec holenderski
tom 4. 1. Zaręczyny P. Kwinta.
2. Slipi Hollo, Legenda
3. Sławianie czyli oswobodzenie Arkony.
3. Budownictwo wieyskie, czyli doręcznik dla gospodarzy, obeymujący wszelkie zasady i prawidła, które w stawianiu różnych budynkow ekonomicznych i mieszkalnych na wsi, dla nadania im większey dogodności i trwałości zachować potrzeba, zebrane przez M. *Rouget* z 12 figurami. 8. Warszawa 1828. R. sr. 1. K. 35
z pocztą 1. K. 50
4. Nauka budownictwa praktycznego, czyli doręcznik dla budujących, obeymujący nayłatwieysze sposoby wyrachowania z dokładnością ilości materyałow potrzebnych do stawiania różnych budowli, i szczegółowe opisanie wszelkich prawideł, jakie w wykonaniu takowey, jak nayscisley zachowywać wypada; przez M. Rouget z tabellami. 8. Warszawa 1827. R. sr. 1. K. 10
z pocztą R. sr. 1. K. 30
5. Kolumb, pamiętnik opisom podróży lądowych i morskich, naynowszych odkryć jeograficznych, wiadomościom statystycznym poświęcony, 12 Numerow z rycinami. 8. Warsawa 1828 R. sr. 3.
z pocztą R. 3 kop. 40.
6. Podróż do Chin, przez Mongolią w latach 1820 i 1821 przez Jerzego Tymkowskiego odbyta; przełożona z rossyyskiego przez T. W. Kochańskiego. 8. Lwow 1828. . . . . . . R. sr. 4.
z pocztą. R. sr. 4. K. 50
7. Purytanie Szkoccy, romans Waltera-Skota, przełożony przez F. S. Dmochowskiego 3 tomy. 8. Warszawa 1828 . . . . R. sr. 1. K. 55.
z pocztą R. sr. 1. K. 65.
8. Słownik rossyysko-polski, ułożony podług słownikow Akademii Rossyyskiey, pomnożony wyrazami technicznemi przez A. Jakubowicza 2 tomy in 8. Warszawa 1828. R. sr. 6.
z pocztą R. sr. 6. K. 80.

Pozwolono drukować. Wilno d. 11 września 1828 r. Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

Changement de domicile.

Le Sieur Goutourbe maître de langue française demeurant actuellement rue du Chateau maison Kociełova N. 108, a l'honneur de prevenir le public qu'a compter de la Saint Michel il transportera son domicile rue Savicz maison Frolande N. 97, il desire trouver une personne, qui voulut prendre leçon de lui et à la quelle il pourrait sous-louer une chambre et une antichambre.
Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.